

Tresors del Barroc

La font de les Canelles o dels Comtes: l'aigua com a monument a Santa Coloma de Queralt

Maria Garganté Llanes

La vila comtal de Santa Coloma de Queralt desprèn història en cada una de les pedres que en conformen la fesomia, des dels superbs edificis de l'església o el castell, fins al priorat de Santa Maria de Bell-lloc, passant per l'atractiu de les seves places porxadades.

Però sovint oblidem en els nostres recorreguts construccions més humils en aparença, però que se'ns revelen d'una importància cabdal per a la història quotidiana de la població. I és que l'arribada de l'aigua no era un fet banal en aquestes viles de rius migrats i secaners com el Gaià, i la construcció d'una font sempre era entesa com una acció benefactora. La de Santa Coloma fou construïda el 1614 per Dalmau III de Queralt, virrei de Catalunya i comte de Santa Coloma, que va morir assassinat a Barcelona l'any 1640, durant les revoltes del Corpus de Sang.

La font té vuit canelles que reproduïxen grotesques carasses, de la boca de les quals brolla l'aigua del Gaià. Aquestes se situen en una paret de carreus encoixinats, amb un entaulament superior que dona pas al coronament constituït per una capelleta amb la imatge de Santa Coloma, rematada per un frontó semicircular migpartit per una esfera central. Dos alerons, que ostenten cadascun els emblemes heràldics dels Queralt, uneixen aquest coronament amb els extrems del mur, delimitats al seu torn per dues esferes sobre sengles podis. Altres fonts monumentals de l'època i de característiques semblants les trobem a Os de Balaguer, Guissona o Torà, per posar-ne només alguns exemples.

A pocs metres s'hi ubica una notòria creu gòtica; actualment una còpia de l'original es guarda a l'església de Santa Maria del Bell-lloc. ■